

SAMEN
WERKEN AAN
LEEFBARE
KERNEN

FEBRUARI 2020

KERNVISIE ANDIJK

2020-2030

DEZE KERNVISIE IS ONTWIKKELD ONDER VERANTWOORDELIJKHEID VAN STICHTING DORPSRAAD ANDIJK.

VOORWOORD

Beste lezer,

We leven in een tijdperk van individualisering. Ieder leeft voor zich. Dat is jammer. Vooral voor onze leefgemeenschap.

Uit meerdere onderzoeken is gebleken dat de gemiddelde Andijker tevreden is over de leefomgeving. Zonder in details te treden, moeten we ons bewust zijn dat een prettig woonomgeving niet vanzelf ontstaat. Willen we in alle tevredenheid wonen, werken en leven, dan moeten we daar als gemeenschap én als individu wat voor doen. Laten wij bij onszelf beginnen voordat we naar anderen of de gemeente kijken. Wijlen President John F. Kennedy sprak ooit de wijze woorden dat wij niet de vraag moeten stellen wat de gemeenschap, de samenleving, de gemeente voor jou kan doen, maar dat je het om moet draaien. Wat kun jij doen voor de gemeenschap, de samenleving, de gemeente. In dit geval voor ons geliefde Andijk. De kernvisie waar u nu in leest moet meehelpen onze tevredenheid blijvend te laten zijn.

In onze ogen is het in 2005 door de toenmalige gemeenteraad van Andijk vastgestelde Beeldkwaliteitsplan 'Kijk op Andijk' op veel onderdelen nog steeds actueel. Ook is het een doorwrocht plan. Nadat Andijk werd ingedeeld bij de nieuwe fusiegemeente Medemblik, verhuisde het Beeldkwaliteitsplan mee. Het is spijtig dat het sindsdien min of meer ligt te versloffen. Voor de Dorpsraad was dat een van de belangrijkste argumenten het verzoek van het college te honoreren om een kernvisie voor Andijk op te stellen.

Inwoners van Andijk hebben actief meegedacht aan de totstandkoming van dit document. Wij zijn ervan overtuigd dat deze inbreng heeft gezorgd voor een gedegen visie voor de toekomst. En daar zijn wij blij mee. De komende tijd wordt onze kernvisie vertaald naar een concreet werkplan, waarin de doelen en activiteiten worden uitgezet voor de komende jaren.

Wij hebben ons best gedaan. Dat maakt dat wij van de gemeente en de politiek nu ook wat mogen verwachten. Wij gaan graag het gesprek aan. En dat hoeft niet zo ingewikkeld te zijn. Kom als raadslid eens wat vaker op bezoek in Andijk. Praat met onze inwoners, organiseer een bijeenkomst en vertel over de partijplannen of doe eens mee aan een activiteit. Laat zien hoe een kloof tussen inwoners en politiek kan worden beperkt. En doe dat niet alleen in een verkiezingsperiode! Andijkers hebben wat te zeggen en willen graag gehoord worden. Door 'over de vloer te komen', laat je zien dat Andijkers serieus worden genomen.

Tot slot nog een waargebeurde anekdote ter illustratie. De Dorpsraad organiseerde vlak voor de laatstgehouden gemeenteraadsverkiezingen een Politiek Café in het Dorpshuis Centrum. Iemand die al jaren in de raad zit, zei mij dat hij moest zoeken waar het was: 'Ik ben hier nog nooit geweest', was diens reactie. Juist daarom zeg ik:

Welkom in Andijk!

*Gerrit van Keulen
Voorzitter Dorpsraad Andijk*

STUURGROEP KERNVISIE ANDIJK 2020-2030

De stuurgroep bestaat voor een groot deel uit inwoners uit Andijk. Op verschillende manieren hebben zij voor een korte of langere tijd belangeloos meegewerkt aan de totstandkoming van deze kernvisie. Een overzicht van iedereen die heeft meegewerkt, is achter in deze visie te vinden. De Dorpsraad is hen veel dank verschuldigd! Door het brede draagvlak is deze visie geen document van de Dorpsraad, maar van de inwoners van Andijk. Een kernvisie die is gebaseerd op reacties van honderden respondenten op vragenlijsten, gesprekken, mails, brieven en andere informatie.

MANAGEMENTSAMENVATTING

ALGEMEEN

Deze kernvisie is opgedeeld in een vijftal thematische deelhoofdstukken. Het eerste deel beschrijft de visie op wonen, leefbaarheid en sociale veiligheid. Het tweede deel behandelt de verkeersveiligheid, mede omdat enkele kruispunten tot de gevaarlijkste behoren binnen de gehele gemeente. Het derde deel behandelt het voorzieningenniveau en recreatiemogelijkheden binnen Andijk. Deel vier behandelt de kansen en bedreigingen bij de aankomende energie- en warmtetransitie. Het afsluitende deel gaat over kerken in de samenleving van Andijk.

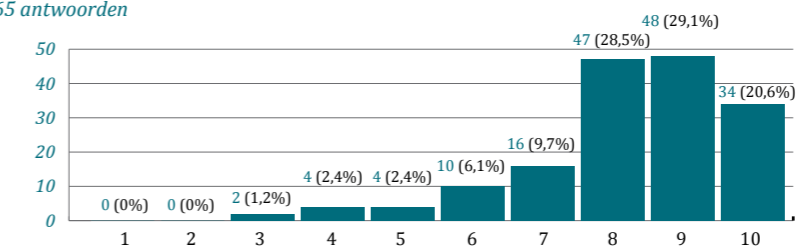
Veel wensen verwoord in deze kernvisie zijn al eens uitgesproken in de enquête 'Vitale kernen Medemblik' uit 2017 en het beeldkwaliteitsplan uit 2006: 'Kijk op Andijk' van de toenmalige gemeente Andijk. Het goede nieuws is dat de mening van de Andijkse bevolking blijkbaar behoorlijk consistent is; het teleurstellende is dat er afgelopen jaren blijkbaar onvoldoende bestuurskracht of geld was om wat met die wensen te doen. Of omdat er andere (politiek) keuzes zijn gemaakt die tegen de eerder gevraagde mening van de Andijkse bevolking ingaan.

WONEN

Een groot deel van de Andijkse bevolking beleeft veel woonplezier. Toch is het van belang dat er meer aandacht komt voor de ergernissen, zoals overlast door drugs en vuurwerk of het afnemend onderhoud aan onder meer trottoirs. Andijkers zien te weinig inspanningen van de autoriteiten en voelen zich onvoldoende gehoord. Daarnaast is de wijkagent onzichtbaar (dit 'fenomeen' wordt in meerdere kernvisies van de gemeente Medemblik ervaren!). Er is binnen Andijk een behoefte aan kleinere woningen: zowel voor starters als ouderen.

V15 - Als je een rapportcijfer wilt geven voor je woonplezier, met 0 als 'geen woonplezier' en 10 als 'heel veel woonplezier', wat voor cijfer wordt dit dan?

165 antwoorden

VERKEERSVEILIGHEID

Het is belangrijk dat met de aanstaande overgang van het wegbeheer van Hoogheemraadschap naar de gemeente, de gemeente die taak met voortvarendheid gaat oppakken.

De komende jaren moet door de gemeente ingestoken worden op een stappen- en urgentieplan om diverse kruispunten veiliger te maken. Ook moet worden nagedacht hoe oost-west fietsverbindingen veiliger kunnen. Bovendien is een werkwijze gewenst hoe de bevolking 'kleinere projecten', gebaseerd op lokale kennis, bij de gemeente kunnen voordragen voor een oplossing. Als gevolg van de genomen maatregelen op de Gedeputeerde Laanweg zijn onwenselijke situaties ontstaan in het dorp, zoals toename van het vrachtverkeer. Er moet meer geluisterd worden naar de ervaringen van de mensen die ter plaatse wonen. Problemen tackelen met statistieken en andere gortdroge data dragen niet bij aan het oplossen van de problemen die bewoners signaleren of

ervaren. Werk aan een oplossing waardoor het woongenot toeneemt, het aantal verkeersdoden en -gewonden afneemt en de blackspot van de gemeente eindelijk verdwijnt.

VOORZIENINGEN- EN RECREATIE-AANBOD ANDIJK

Een zeer grote meerderheid van de bevolking maakt zich zorgen over de toekomstbestendigheid van het 'Andijkse strandje' en de recreatiemogelijkheden langs de IJsselmeerkust. Deze recreatiemogelijkheden bieden onder andere werkgelegenheid, trekken toeristen aan en bieden de bevolking woon- en leefgenot.

ENERGIE & WARMTE-TRANSITIE

Ons land staat voor een grote opgave met betrekking tot de transitie naar duurzame energie. In Andijk worden al diverse initiatieven ontplooid voor het opwekken van duurzame energie en energiebesparing. Daarnaast onderzoeken meerdere partijen naar mogelijkheden. De kuststrook voor Andijk staat daarbij vol in de schijnwerpers. De bevolking is er niet gerust op dat dit geen inbreuk wordt op de kwaliteit van hun leefomgeving.

KERKEN IN DE SAMENLEVING

Kerken blijven in de samenleving van Andijk betrokken bij sociaal-maatschappelijke vraagstukken. Dat biedt mogelijkheden die de leefbaarheid ten goede komen. In deze kernvisie worden ze dus expliciet benoemd.

INLEIDING

AANLEIDING VOOR DE KERNVISIE

De gemeenteraad van Medemblik heeft in 2016 de wens uitgesproken dat vanuit de kernraden kernvisies worden ontwikkeld. Een visie vanuit de kern over de ontwikkelingen die de komende grofweg tien jaar plaatsvinden. De Kernraad en het college stellen vervolgens samen een uitvoeringsagenda (kernagenda) vast. Het koppelen van bestaand werk met de wensen uit de kernvisie staat daarbij voorop.

Een eerste inventarisatie van wat er leeft binnen de verschillende kernen van de uitgestrekte gemeente Medemblik is gedaan met het uitzetten van de enquête 'Vitale kernen Medemblik' in 2017. De uitkomst van die enquête is te beschouwen als een 'momentopname'. Vanaf 2018/2019 zijn diverse kernen aan de slag gegaan om kernvisies samen te stellen met een gedetailleerde blik op de komende 10 jaar.

Figuur 1 'Schatkaart' van Andijk (bron: beeldkwaliteitsplan 'Kijk op Andijk'; 2006)

In opdracht van de toenmalige gemeente Andijk is in 2006 een zogenaamd beeldkwaliteitsplan opgesteld door bureau HZA, Stedebouw & Landschap uit Hoorn. Het document kwam tot stand in nauwe samenwerking met de gemeente Andijk en de provincie Noord-Holland. Het doel van dit beeldkwaliteitsplan was om de ruimtelijke kwaliteiten van het plangebied te handhaven en te versterken. Ook zijn ruimtelijke randvoorwaarden en richtlijnen gegeven voor nieuwe ontwikkelingen in Andijk. In het beeldkwaliteitsplan staat onder meer: 'Op dit moment hebben nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in Andijk geen duidelijk ruimtelijk toetsingskader, waardoor problemen met beeldkwaliteit (kunnen) ontstaan. Deze problemen komen voort uit disharmonie tussen de bestaande omgeving en nieuwe toevoegingen, zoals bedrijventerreinen, windturbines, recreatieparken, landbouwschuren en bouw-complexen. Andijk is hiervoor extra kwetsbaar door de kleinschaligheid, de openheid van het landschap en de historische ligging aan de Westfriese Omringdijk. Daarom is het goed om beleid te maken voor beeldkwaliteit'. Deze tekst is anno 2020 nog steeds valide!

De identiteit van Andijk kan worden ontleend aan specifieke cultuur-historische en landschappelijke kenmerken. In dit verband zijn vooral het dijklint, het raster van linten, de karakteristieke doorlopende paadjes met buurtvorming, de open groene ruimtes en de ligging aan het IJsselmeer zeer typerend voor Andijk.

Beeldbepalend in het landschap is ook opvallende bebouwing, zoals lintbebouwing, kerken, stolpboerderijen, windmolens en dergelijke.

Juist daarom had de Dorpsraad Andijk zijn bedenkingen bij de opdracht tot het schrijven van deze kernvisie. De inzichten uit het beeldkwaliteitsplan van Andijk uit 2006 hebben bij het onderbrengen van Andijk in de gemeente Medemblik (2011) niet echt geleid tot aanpassing van de bestemmingsplannen. Tot op de dag van vandaag worden huizen gebouwd op plekken die in die omvangrijke studie juist zijn aangewezen 'open' te blijven. Ook het effectief verminderen van de verkeersonveiligheid is afgelopen jaren niet echt een speerpunt gebleken van de autoriteiten. Kortom, wat is er terecht gekomen van wensen van de Andijkse bevolking uit het verleden?

De Dorpsraad realiseert zich dat de vorming van de grote gemeente Medemblik plaatsvond tijdens de gevolgen van de wereldwijde bankencrisis en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen in Nederland. Daardoor werden veel plannen in de koelkast gezet of zelfs naar het ronde archief verwezen. Ook had Andijk te maken met 'deals' die in vroegere dagen waren gemaakt, waardoor de realisatie van woningbouw in Andijk allesbehalve vlot kon worden gerealiseerd.

Toch heeft de Dorpsraad eind 2019/begin 2020 opnieuw energie gestoken in een proces om de bevolking te bevragen waar het naar toe moet de komende 5-10 jaar. Een kleine groep mensen werd bereid gevonden inloopavonden te organiseren, enquêtes te ontwerpen en de uitkomsten te analyseren. Al deze gegevens vormen de input voor de kernvisie. Daarmee is deze kernvisie niet vrijblijvend! De bevolking verwacht dat er met de uitkomst nu wél wat wordt gedaan. Waar het gaat over zaken van verkeersveiligheid moet vooral gekeken (en geluisterd) worden naar de plaatselijke bevolking. Immers, zij zijn het die in een straat, langs een weg, laan of pad wonen waar zich situaties voordoen die zij als gevaarlijk beschouwen. Het is te gemakkelijk alles terug te redeneren naar de 'mentaliteit van de weggebruikers'.

Andijk telt veel oude woningen die destijds zonder heiwerk werden gebouwd. In die dagen was er geen sprake van zwaar vrachtverkeer of groot landbouwverkeer. Nú wel. Dat heeft zijn weerslag in verzakkingen van woningen. Daarom mag de veelgehoorde klacht over 'zwaar vracht- en landbouwverkeer' niet genegeerd worden.

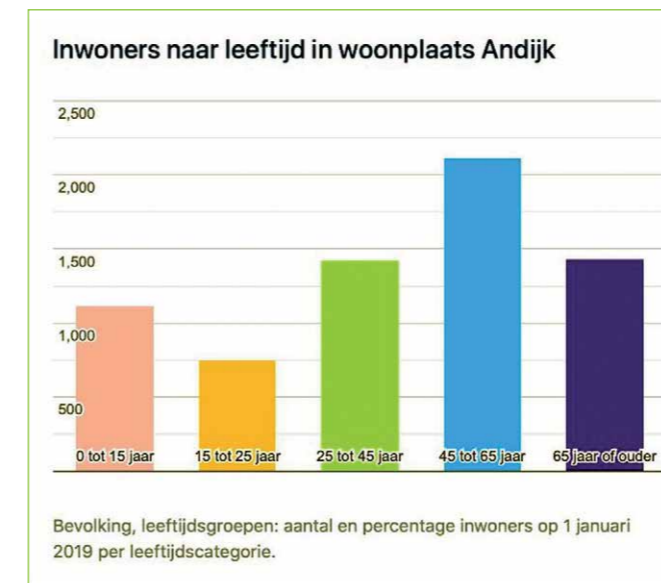
ONDERZOEKSMETHODE

Vanaf het begin was het de bedoeling om diverse (toekomst)thema's voor te leggen aan de Andijkse bevolking. Gedurende de looptijd van het onderzoek (januari-september 2020) zou elk thema 'gelanceerd' worden tijdens een bewonersavond. Een inleiding door een (thema)deskundige spreker, uitmondend in een discussie met bewoners, zou de opstart zijn van een digitale enquête die zou volgen na de bewonersavond. De enquête zou worden 'aangejaagd' in de lokale (social) media. De systematiek van thematische bewonersavonden moest na de eerste avond helaas worden verlaten. Vanaf maart 2020 waren fysieke bewonersavonden niet meer mogelijk wegens de maatregelen rondom de COVID-19-pandemie. Als alternatief werden gefilmde interviews van deskundigen getoond bij de volgende enquêtemomenten. Helaas sloeg die werkwijze niet aan. Het aantal keren dat beide video's werden bekeken was beperkt. De oplossing bleek een meer actief gebruik van de website en Facebook.

In totaal zijn vier digitale enquêtes gehouden: Veiligheid in Andijk (februari 2020), Wonen in Andijk (maart 2020), Verkeersveiligheid in Andijk (april 2020) en Recreëren in Andijk (juni/juli 2020). Daarnaast is input gevraagd van de Ondernemersvereniging Andijk en van de kerken. Bij het opstellen van deze kernvisie is gekeken naar de uitkomsten van de enquête Vitale kernen Medemblik uit 2017. Ook is de kernvisie gespiegeld aan het in 2006 voor de toenmalige gemeente Andijk opgestelde beeldkwaliteitsplan 'Kijk op Andijk'.

Is de onderzoeksmethode representatief voor de mening van de bevolking van Andijk?

In de dorpskern Andijk wonen ongeveer 6800 mensen in ongeveer 2900 woningen. Een deel van de bevolking is door leeftijd en/of interesse bij diverse thema's niet betrokken en reageert daarom niet. Op sommige enquêtes is veel meer gereageerd dan op andere. Uit ervaring weten we dat het aantal respondenten in Andijk afhankelijk is van het onderwerp. Neem bijvoorbeeld de woningbouw (sociale sector) en verkeersveiligheid. Bij het eerste is het aantal belanghebbenden aanzienlijk minder dan bij verkeersveiligheid. Dit heeft te maken met het aandeel onder de bevolking dat is aangewezen op de woningbouw sociale sector. De wijze van berekening moet dan worden afgestemd op het aantal woningen binnen de sector in plaats van de gehele populatie. Er is bij de enquêtes (helaas) weinig input geweest vanuit de leeftijdsgroep 15-25 jaar. Dat geldt ook voor de groep buitenlandse arbeidsmigranten.

De reacties op de vier enquêtes varieerden van 129 respondenten (enquête 'Verkeersveiligheid in Andijk') tot 336 respondenten (enquête 'Recreëren in Andijk'). Ter vergelijking: aan de enquête van 2017 deden 182 deelnemers uit Andijk mee.

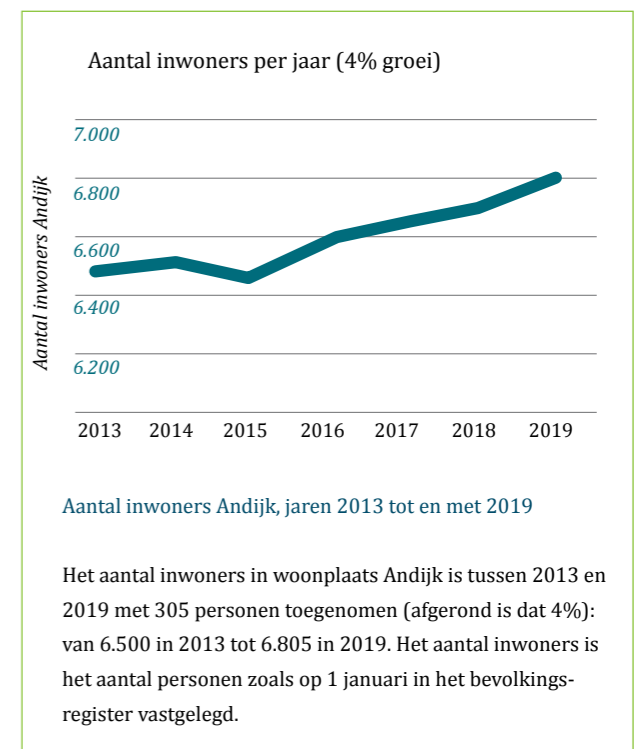

DEEL 1

WOONGENOT, LEEFBAARHEID & SOCIALE VEILIGHEID ANDIJK

Deze deelvise is voornamelijk gebaseerd op de uitkomsten van de eerste twee enquêtes uit 2020 en neemt qua woongenot dus niet de recente zorgen mee over de toekomst van de Andijkse IJsselmeerkust.

Andijk is een landelijk gelegen kern met een kleinschalig dorpskarakter en een historische lintbebouwing. Het dorp is karakteristiek gelegen aan het IJsselmeer. Tezamen levert dit een aantrekkelijk leefmilieu op. Er is een groot aantal vrijstaande- en half vrijstaande woningen. Veel meer dan het aantal zogenaamde rijtjeswoningen. Het percentage koopwoningen binnen de kern is hoog: 70 procent. Uit de respons op de enquête is op te maken dat een zeer groot deel van de bewoners veel woonplezier ervaart in Andijk. 78 procent van de respondenten geeft het woonplezier het cijfer 8 of hoger. 34 inwoners (bijna 21 procent van de respondenten) geven het zelfs een 10. Deze hoge score betreft zowel bewoners van vrijstaande woningen, rijtjeswoningen als appartementen. De hoge score is iets hoger dan de Andijkse score in de enquête 'Vitale kernen Medemblik' (2017). Andijk is momenteel geen krimpgemeente. Sinds 2015 groeit de bevolking jaarlijks licht (zie grafiek hiernaast).

VERHUISWENS

Met het oog op de toekomst is de verhuiscens en -reden onderzocht van de bewoners. Circa 25 procent van de respondenten verwacht nu of in de komende jaren op zoek te gaan naar een kleinere, minder bewerkelijke woning (met het oog op de eigen leeftijd). Bij voorkeur wordt gezocht in Andijk. Dit percentage komt globaal overeen met de Andijkse score in de enquête 'Vitale kernen Medemblik' (2017). Andijk bevat een relatief groot aantal vrijstaande (veelal grote) gezinswoningen. Voor zowel starters op de woningmarkt als de toekomstige 'ouderen' op zoek naar een kleinere woning, zijn er weinig gewenste woningen beschikbaar. De vraag is welke actoren en krachten gebundeld kunnen worden om dit zo toekomstbestendig mogelijk te veranderen. Als de woningmarkt op deze manier 'op slot' blijft (aan zowel koop- als huurzijde), wordt het karakter van Andijk aangetast. Jongeren, worden 'weggejaagd' en 'ouderen' worden steeds hulpbehoevender in hun (te) grote woningen.

SPECIFIEKE ANDIJKSE TRENDS

In de enquête 'Wonen in Andijk' is gevraagd of de karakteristieke lintbebouwing van Andijk behouden moet blijven met doorkijkjes en weilanden en sloten tussen de linten. 84 procent van de respondenten geeft aan dat deze situatie behouden moet blijven. Slechts 3 procent is het daar niet mee eens.

We maken hier uit op dat de uitkomsten van het beeldkwaliteitsplan 'Kijk op Andijk' (2006) door de bevolking nog steeds onderschreven worden. Helaas voldoen de recente en soms nog lopende woonbouwprojecten Fruittuinen, Mantelhof en de kleinschalige projecten van enkele nieuwbouwwoningen (zoals aan de Harde Grondweg, op de Kleingouw en bij Bangert-Zuid; 2020) niet aan deze wens. Deze projecten bouwen de weilanden tussen de linten juist vol of vullen de open stukken binnen de lintbebouwing.

Kijkend naar de verdeling van de huidige woningtypes wordt ingeschat dat een aanzienlijk deel van de woningen in Andijk zich in het hogere segment van de koopwoningenmarkt bevindt. Daarvan is de WOZ-waarde afgelopen jaren behoorlijk gestegen. Daarnaast zijn er vrij weinig huur- en/of kleinere woningen beschikbaar in Andijk. Voor een starter op de woningmarkt (inclusief een buitenlandse werknemer die permanente bewoning zoekt) valt het niet mee om een huur- of betaalbare koopwoning te vinden in Andijk.

Visie op huur- en koopwoningontwikkelingen Andijk

Dit is een bewerkte bijdrage van een lokale makelaar en de woningbouwstichting.

Makelaar: *Andijk is steeds meer één dorp geworden. Het historische 'Oost' en 'West'-gevoel is sterk aan het verdwijnen. De sociale binding met Andijk wordt sterker. Wat daar ook aan bijgedragen heeft zijn evenementen (de kermis leeft weer meer, huttdorp) en één sportclub zoals Sporting Andijk. Meer jongeren blijven wonen en dat wil je ook. Dan moet je dat ook faciliteren in het woningaanbod. Voor het vestigen van nieuwe bedrijvigheid in Andijk, maar ook voor de bestaande bedrijvigheid, moet er voldoende woonruimte komen. Stedelijk gebied wordt onbetaalbaar en er ontstaat meer druk op de woonmarkt in Andijk. De kwaliteit van wonen is goed met IJsselmeer, een jachthaven, vakantiepark, supermarkten.*

De vergrijzing ligt op de loer, maar in West-Friesland (waaronder Andijk) is geen sprake van krimp volgens de bronnen van de rijksoverheid. Ook gezien bovenstaande groeiverwachtingen zal er geen krimp zijn maar groei. Om de kern van Andijk met al zijn voorzieningen, leefbaarheid en gezond te houden moeten er woningen bij. Ook voor ondernemers moet het aantrekkelijk blijven. Met de nieuwe ontsluiting via de Westfriisaweg is dit zeker beter geworden. De arbeidsmigranten en de medewerkers van datacenters krijgen inmiddels ook vaste arbeidscontracten en zoeken woningen. Er is vraag naar huurwoningen. Er zijn plannen voor grootschalige bouw van woonruimte voor deze arbeidsmigranten, dat is tijdelijk. Maar we zien ook dat steeds meer van deze groep zich permanent gaan vestigen in Nederland en een gezin gaan stichten. Ook in de aangrenzende dorpen is deze groei zichtbaar. Woonruimte is nodig wil je de ondernemersmotor blijvend laten draaien.

Woningbouwstichting Het Grootslag: *Anders dan in de meeste andere kernen, beschikt Andijk over meer dan voldoende woningbouwlocaties. De grootste opdracht ligt niet in de realisatie van substantiële aantallen woningen, maar in de kwaliteit die we aan de woningvoorraad toevoegen. Woningen waar vraag naar is, die nu onvoldoende aanwezig zijn én die een antwoord zijn op de demografische ontwikkelingen (meer alleenstaanden en dubbele vergrijzing). Daarnaast bestaat behoefte aan onderscheidende ruimtelijke kwaliteit. Deze kwaliteit vinden we in de laatste bestemmingsplannen (Fruittuinen en Mantelhof) en in recente inbrei-locaties. Die kwaliteit is noodzakelijk voor het behouden van een positief vestigingsklimaat. De ervaring leert dat indien 22 tot 23 procent van de woonlocaties 'sociale huur' betreft, dit voldoende is om aan de vraag te kunnen voldoen. Het gaat daarbij vooral om de juiste woningmix: kleinere woningen, toegankelijk en als het om woningen voor senioren gaat, zo dicht mogelijk bij basisvoorzieningen. Zorgen bestaan er over de toekomstige kwaliteit van de naoorlogse bestemmingsplannen, zoals het woongebied aan de westzijde van het winkelcentrum en vooral het grootschalige woongebied in het centrum ten zuiden van de Kleingouw, ook wel Plan Zuid genoemd. Eenzijdige woningbouw met heel veel eengezinswoningen in een rij. De bewoners daarvan zijn voor het merendeel een- en tweepersoons huishoudens, waarvan een snel groeiend aandeel senioren. Als Andijk te maken krijgt met krimp, dan zijn dit wijken waar het eerst leegstand ontstaat.*

LEEFBAARHEID & SOCIALE VEILIGHEID

De ondervraagde inwoners van Andijk hebben met een zeer grote meerderheid aangegeven dat ze meer dan voldoende woonplezier beleven in hun straat en/of wijk. Ofschoon door slechts een kleine groep inwoners aangegeven, is uit de enquête een aantal ergernissen inzake criminaliteit en lokale overlast gekomen die opvolging, handhaving of zelfs totale oplossing noodzakelijk maken. Sommige ergernissen zijn grotendeels te verhelpen door de eigen bevolking, zoals hondenpoep en burengerucht. Uit de enquête komt ook het beeld naar voren dat de gemeente met (meer) handhaving (politie & boa's) en preventie (onder andere een wijkagent) een belangrijke bijdrage kan leveren. Mede omdat de animo voor een buurtpreventieteam vanuit de bevolking niet erg groot is.

Geografische representatie van gerapporteerde ergernissen

Voor een goed begrip zij vermeld dat dit overzichtskaartje feitelijk een momentopname is. Wat vandaag een ergernis is kan de volgende dag of de tijd erna al niet meer spelen. Wat het wel aangeeft is dat het jongerenwerk een impuls moet krijgen om de overlast van hangjongeren tegen te gaan, dat geldt ook ten aanzien van geluids-overlast (handhaving) en met betrekking tot inbraak moet er meer worden ingezet op preventie en voorlichting (hang- en sluitwerk), zichtbare politie (wijkagent).

Een overgrote meerderheid van de ondervraagden is voor een vuurwerkverbod in het dorp. Als er gekeken wordt hoe dit zich verhoudt tot mannen en vrouwen dan is 60 procent van de mannelijk respondenten vóór een vuurwerkverbod. Bij vrouwen ligt dat percentage hoger: 72 procent.

Visie behoud woongenot, behoud leefbaarheid en vergroting sociale veiligheid

- Het concept van lintbebouwing dient zoveel mogelijk gehandhaafd te blijven. Dus niet 'inbreien', want daardoor worden essentiële zichtlijnen op 'de groene longen' tussen beide parallel lopende linten verstoord. Het beeldkwaliteitsplan uit 2006 dient leidend te worden. Voorbeelden waar de lintbebouwing wordt aangetast zijn te vinden aan de Kleingouw, waar in 2020 op twee locaties 3-5 vrijstaande huizen worden gebouwd. Ook de drie vrijstaande huizen die aan Harde Grondweg worden gerealiseerd, tasten de lintbebouwingsstructuur aan.
- Onderhoud en uitbreiding van trottoirs binnen de bebouwde verdient sterke verbetering.
- Er zijn te weinig bouwplannen voor kleinere woningen, voor zowel starters als senioren. Dit moet verbeteren.
- Meer en zichtbare handhaving van wetten is nodig. Variërend van verkeersveiligheid, drugsverkoop en -overlast, enzovoort.
- Zo snel mogelijk een vuurwerkverbod binnen de bebouwde kom afkondigen.
- Een betere connectie met/zichtbaarheid van gemeenteraad en BOA/wijkagent verdient aanbeveling.

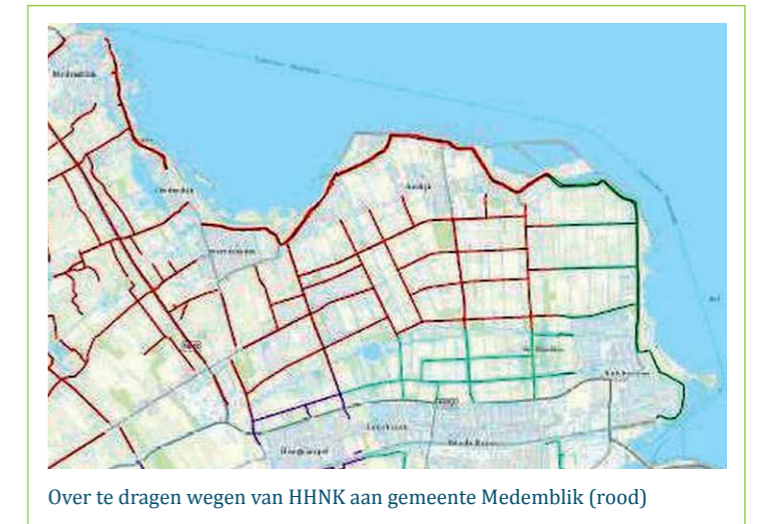

DEEL 2

VERKEERSVEILIGHEID BINNEN ANDIJK

Deze deelvisie is primair gebaseerd op de enquête over verkeersveiligheid Andijk. Uit de respons op de enquête is gebleken dat de bewoners de verkeersveiligheid met een magere '6' waarderen. Dit percentage komt globaal overeen met het percentage genoemd in de eerdere enquête 'Vitale kernen Medemblik' uit 2017. Veel gehoorde klachten zijn (ook nu weer) het te hard rijden in de woonkern, de verkeersonveilige kruispunten tussen de ontsluitingswegen in de polder Het Grootslag en het gebrek aan handhaving.

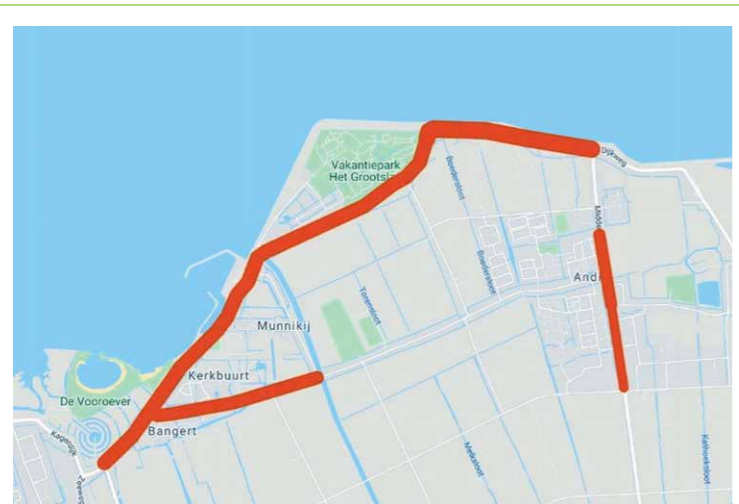
Het Andijkse wegenverkeersnet bestaat uit gebiedsontsluitingswegen en erf-toegangswegen/straten. De wegbeheerder met het grootste aantal kilometers in beheer is het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Het HHNK is vanaf 2017 (intentieverklaring met zeven West-Friese gemeenten) bezig om de wegen in haar beheer over te dragen aan die gemeenten. In het geval van Andijk gaat het om de wegen die op de kaart rood zijn gekleurd. Het is belangrijk dat de gemeente, na de aanstaande overgang, de beheerstaak voortvarend gaat oppakken. Veel verkeersonveiligheid die naar boven kwam uit de enquête, is al bekend sinds 2011. Het heeft de diverse 'stakeholders' (HHNK en gemeente?) afgelopen jaren blijkbaar ontbroken aan geld, kennis, daadkracht of samenwerking om de verkeersveiligheid sterk te verbeteren. De afgelopen jaren is de indruk ontstaan dat men op bestuurdersniveau onvoldoende bezig was met educatie, beïnvloeding, handhaving en het maken van plannen maken op het gebied van verkeersveiligheid.

Over te dragen wegen van HHNK aan gemeente Medemblik (rood)

Veel gemotoriseerd verkeer naar Andijk komt vanaf de dijk Lelystad-Enkhuizen (100 km/u weg) of de nieuwe N307 Westfrisiaweg (in 2019 verhoogd tot 100 km/u weg). Vervolgens komt men via de rechte polderwegen richting Andijk (80 of 60 km/u). In de woonkern gelden veel 30 km/u zones. In het 5 tot 10 kilometer lange overgangstraject in de polder lijkt iets mis te gaan. Vaak wordt er te hard gereden op de polderwegen (zeker op de 60 km/u varianten) en in de woonkern. Mede hierdoor zijn de kruisingen in de polder gevaarlijk.

In 2017 en 2018 zijn door HHNK diverse snelheidsbeperkende maatregelen genomen met als doel de kruispunten veiliger te maken. Dat heeft niet veel geholpen. Cijfermateriaal van Rijkswaterstaat is in najaar 2019 geanalyseerd door RTL Nieuws. Opnieuw werd duidelijk dat Andijk het meest gevaarlijke kruispunt van de gemeente heeft. De kruising Gedeputeerde Laanweg-Kadijkweg is met elf ongelukken een zogenoemde 'blackspot'. Blackspots zijn plekken waar binnen drie jaar tijd minstens tien ongelukken plaatsvonden. Deze blackspot is binnen de gemeente bekend sinds 2011 (gebaseerd op onderzoek van Haskoning BV, als onderdeel van het Gemeentelijk Verkeers- & Vervoersplan

Gevaarlijke wegen bebouwde kom Andijk (rood; 2020)

Medemblik). Voordat Andijk werd opgenomen in de nieuwe gemeente Medemblik (2011), was het kruispunt Gedeputeerde Laanweg-Kadijkweg ook al berucht. Sinds de ruilverkaveling in 1976 staat het te boek als een uiterst gevaarlijk kruispunt. Onder meer werd het benoemd in het SBS6 TV-programma 'de gevaarlijkste wegen van Nederland'.

Bewoners van Andijk zijn behoorlijk afhankelijk van eigen vervoer. Mede omdat het een plattelands woonkern is met beperkte toegang tot – veelal veiliger(!) – openbaar vervoer.

Met de alsmaar groeiende populariteit

van elektrische fietsen neemt het aantal fietskilometers waarschijnlijk de komende jaren verder toe, voor zowel woon-, werk- en recreatieverkeer (inclusief boodschappen doen). Opmerkelijk is dat Andijk buiten de bebouwde kom voldoende (gescheiden) fietspaden heeft in noord-zuid richting, maar bijna geen in oost-west richting.

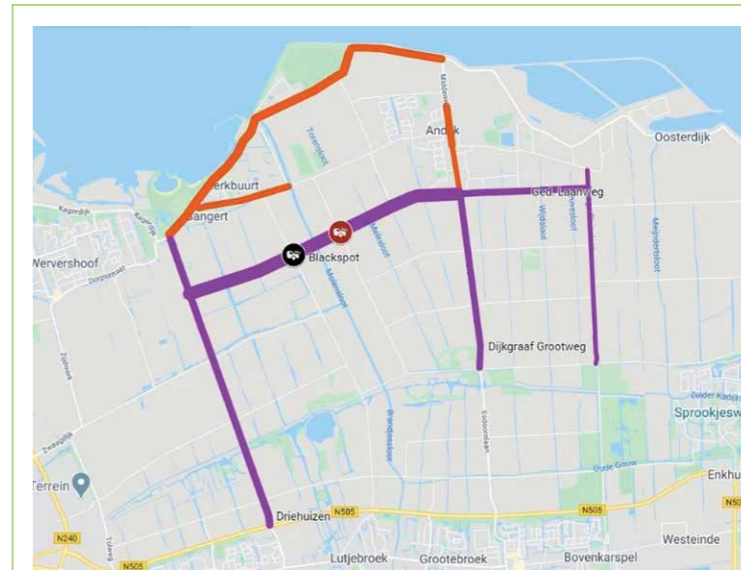
De kaart geeft aan wat volgens de bevolking de meest gevaarlijke wegen binnen de bebouwde kom van Andijk zijn. Het valt op dat het juist de belangrijkste ontsluitingswegen zijn, die het meest onveilig zijn of als zodanig worden ervaren. Voor zowel motorvoertuigen als fietsers.

De grootste gevaren zijn:

- Een te hoge rijsnelheid binnen de bebouwde kom. Die hoge snelheid verklaart ook het onveiligheidsgevoel van de fietsers.
- Gevaarlijke onoverzichtelijke situaties doen zich voor op de Dijkweg. Dat komt door de vele geparkeerde auto's op de smalle weg en is ook al gemeld in 2011. Ook de Kleingouw wordt als gevaarlijk ervaren door de wisselende voorrangs- en snelheidszones en de slecht zichtbare zijwegen. Bovendien wordt de Middenweg rondom de parkeerplaatsen bij het winkelcentrum genoemd. Deze situatie is ook al gemeld in 2011. Tenslotte noemen we de Dijkgraaf Grootweg. De wegversmalling dwingt motorvoertuigen, zwaar verkeer en fietsers tot gevaarlijk zigzaggen. De indruk ontstaat dat de snelheids-belemmerende maatregelen op de Dijkgraaf Grootweg juist de verkeersveiligheid verminderen.
- De bevolking ervaart geen enkele vorm van handhaving op verkeersveiligheid of inspanningen om die veiligheid te vergroten.
- Nadere bestudering van de situatie van Kleingouw geeft aan:
 - Over een lengte van ruim 3 kilometer is sprake van drie 30 km/u zones en twee 50 km/u zones. Een bestuurder wordt zodoende op dit traject geconfronteerd met minimaal vier zonegrenzen.
 - Binnen de zones komen zowel T-splitsingen als viersprongkruisingen voor. Binnen de 50 km/u zones betreft dit veelal voorrangskruisingen maar de T-splitsing naar Voorstuk is ook een voorrangskruising, wat je niet verwacht in een 30 km/u zone).

In de enquête zijn de bewoners ook ondervraagd over een viertal hoofd ontsluitingswegen van/naar Andijk. Het betreft de oost-west verbinding Gedeputeerde Laanweg (in twee weg-secties) en de noord-zuid verbindingen Veilingweg, Dijkgraaf Grootweg (tot aan de Grootslagweg) en Driehuizen. Daarbij valt

op dat alleen de drie noord-zuid verbindingen uitgevoerd zijn met gescheiden fietspaden. Van die drie is enkel de Veilingweg geen 80 km/u weg. De Veiling-weg is 60 km/u en mede daardoor uitgerust met roodgekleurde plateauverhogingen op de kruispunten. De oost-west verbindingen zoals Gedeputeerde Laanweg (met daarin de blackspot) en onder andere de Veenakkers met toenemend sluipverkeer, zijn sowieso 60 km/u verbindingen met roodgekleurde fietsstroken op hetzelfde wegdek. De genoemde oost-west ontsluitingswegen 'concurreren' met de Kleingouw, met de Grootslagweg en met de N505 Drechterlandweg om uiteindelijk van/naar Andijk te komen. Lees: verkeersregulerende maatregelen op een van die wegen levert al snel sluipverkeer op de andere wegen op in de oost-west richting. Dit moet integraal benaderd worden.

Gevaarlijke wegen buitengebied Andijk (dikte geeft mate van onveiligheidsgevoel aan; 2020)

Omdat een aantal kruispunten op het westelijk deel van de Gedeputeerde Laanweg al jaren behoren tot de meest gevaarlijke van de gemeente, adviseert de Dorpsraad al sinds haar oprichting deze kruispunten anders in te richten. HHNK heeft in 2017 actie ondernomen. Echter, uit onze enquête en het RTL-onderzoek van najaar 2019 wordt duidelijk dat dat niet geholpen heeft.

Een analyse van de enquête-uitkomsten over de ontsluitingswegen stuit op een aantal markante zaken:

- Het westelijk deel van de Gedeputeerde Laanweg wordt als veel onveiliger ervaren dan het oostelijk deel. Op beide wegsecties (60 km/u) wordt over het algemeen veel te hard gereden. Op het oostelijk deel is een gescheiden fietspad en zijn er overzichtelijke T-kruisingen.
- Op de Veilingweg (60 km/u) wordt net zo vaak te hard gereden als op de Gedeputeerde Laanweg (60 km/u). De weg is globaal even breed en er wordt tweemaal zo vaak ingehaald waar dat niet mag. Toch wordt de Veilingweg veiliger ervaren dan de Gedeputeerde Laanweg. Beide wegen hebben ongeveer hetzelfde aantal kruisingen, ofschoon de Veilingweg aan de zuidkant een veiligere zogenoemde bajonet-kruising kent. Waarschijnlijk is het positieve gevoel voor een belangrijk deel te wijten aan het gescheiden fietspad. Ook wordt er in de media weinig melding gemaakt van aanrijdingen op de Veilingweg.
- De in de enquête gerapporteerde gevaarlijkste kruispunten zijn op het westelijk deel van de Gedeputeerde Laanweg. Specifiek de viersprong-kruispunten met Kadijkweg, Gerrit de Vriesweg en Driehuizen en die op Driehuizen, specifiek die met Veenakkers. Dit komt grotendeels overeen met de analyse van RTL.

Op basis van diverse ideeën uit de enquêteresultaten, komen we tot de volgende visie ter verbetering van de verkeersveiligheid in de komende jaren:

Verbetering voor motorvoertuigen:

- Bekijk hoe de kruisingen binnen en buiten de bebouwde kom van Andijk veiliger kunnen worden. Denk aan het voorstel van de Dorpsraad voor bajonet-kruisingen of (mini)rotondes en overweeg stopborden, inhaalverboden of hangspiegels;
- Ontwikkel een beleid voor verkeerseducatie, gedragsbeïnvloeding (te hard rijden voorkomen) en verkeershandhaving. En, voer dit uit;
- Bekijk de mogelijkheid om zwaar verkeer te leiden om de kern. Dit kan door het instellen van gebiedsverboden voor zwaar verkeer in sommige straten.

Verbeteringen voor fietsverkeer:

- Onderzoek de haalbaarheid van het weren van (groepen) snel-fietsende weggebruikers op het waterkeringspad (bovenop de Westfriese omringdijk). Wellicht kan dit met een snelheidsaanduiding?;
- Onderzoek de haalbaarheid van een fietspad langs de Gedeputeerde Laanweg en handel daar naar;
- Onderzoek of de versmallingen binnen de bebouwde kom, zoals op de Kleingouw en Dijkgraaf Grootweg, de verkeersveiligheid van fietsers nadelig beïnvloeden. Pas dit waar nodig aan;
- Onderzoek mogelijkheid voor meer parkeerhavens langs de Dijkweg, zodat fietsers minder om geparkeerde auto's hoeven te manoeuvreren.

Verbeteringen voor voetgangers:

- Onderzoek of er een/meer trottoirs aangelegd kunnen worden aan de Molenweg en de Dijkweg. Wat de Dijkweg betreft is er duidelijk een wens het deel tussen Middenweg en de Schoolweg te voorzien van een trottoir. Te meer omdat de route naar een school leidt en de weg voor een groot deel is ingericht als een 50-km weg;
- Pleeg onderhoud aan trottoirs op onder andere de Beldersweg. Delen van de trottoirs worden gekenmerkt door schots en scheef liggende tegels: een valgevaar voor ouderen en lastig voor kinderwagens, rolstoelgebruikers en scootmobielen;
- Maak beter gebruik van de Gemeentelijke Werkgroep Toegankelijkheid Medemblik. De gemeenteraad heeft destijds besloten dat zij deze werkgroep zou betrekken bij de inrichting van openbare ruimten. Helaas moest de werkgroep in de raadscommissievergadering van donderdag 1 oktober 2020 de raad meedelen dat het niet was betrokken bij de inrichting van openbare ruimte rond het nieuwe verzorgingshuis Sorghvliet. Dat heeft ertoe geleid dat de wethouder haar excuses aanbod en (opnieuw) toezegde in het vervolg de werkgroep in te schakelen.
- Laat BOA's controleren op parkeren op trottoirs, vooral in nieuwbouwwijken.

DEEL 3

VOORZIENINGENNIVEAU ANDIJK

Deze deelvisie is gebaseerd op de enquêtes 'wonen in Andijk' en 'recreëren in Andijk'.

WINKELAANBOD

Het aantal fysieke winkels in Andijk is afgelopen jaren gestaag afgenomen. Andijk is daar niet uniek in. Deze daling vindt plaats in veel gemeenten/kernen. In 2019 is de 2e pinautomaat (ATM) verwijderd uit het dorp. Bij een storing of ramkraak is er zodoende geen mogelijkheid meer in het dorp geld op te nemen. Ook is in 2019 een drietal brievenbussen verwijderd door Post.nl. Aanvankelijk zouden dat er meer zijn, maar op aandringen van de Dorpsraad is het beperkt gebleven tot drie. Voor de dagelijkse boodschappen zijn inwoners primair gefocust op eigen dorp, gevolgd door de nabijgelegen kernen Wervershoof en Bovenkarspel. Enkhuizen genereert slechts de helft van de winkelinteresse van de Andijkse bevolking als deze interesse wordt vergeleken met die voor Wervershoof of Bovenkarspel. Mogelijk heeft dit met de reisafstand te maken. Dat zal ook gelden voor de stad Medemblik.

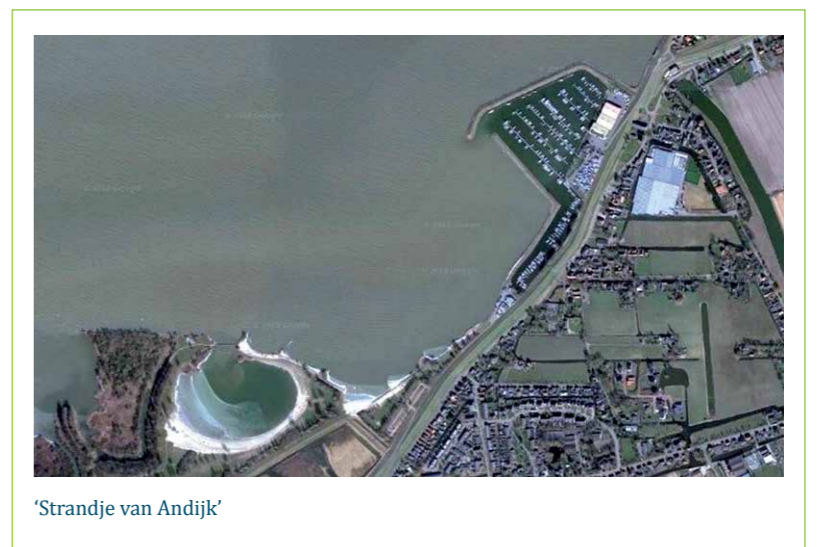
Het voorzieningenniveau in Andijk is qua primaire levensbehoeften voldoende, maar de bevolking blijft wensen houden voor een uitgebreider winkel- en uitgaansaanbod. Dit werd ook in de eerdere enquête 'Vitale kernen Medemblik' uit 2017 uitgesproken. Vooralsnog moet men dat meer gaan zoeken in de aangrenzende kernen. Met een toenemende vergrijzing worden de bewoners meer afhankelijk van een afnemend openbaar vervoersaanbod. Het oosten van Andijk heeft sowieso geen toegang tot het openbaar vervoer.

VERENIGINGSLEVEN

33 procent van de respondenten geeft aan lid te zijn van een Andijkse vereniging, zoals een sportclub, kaartclub of zangvereniging.

RECREATIEVOORZIENINGEN

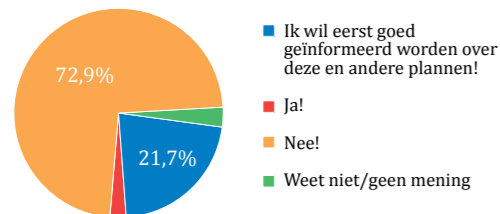
Andijk heeft een kilometerslange IJsselmeerkust met van west naar oost: de Vooroever/Koopmanspolder/Strandje van Andijk, de (jacht)haven, twee vakantieparken en een camping. In het oostelijk deel van de IJsselmeerdijk zijn enkele privé aangelegde steigertjes, van waaraf gezwommen kan worden in het IJsselmeer. Watersportvereniging 'De Kreupel' heeft bijna driehonderd leden. Hun thuishaven is de Buurtjeshaven aan het IJsselmeer. Andijk heeft ook buitenzwembad 'de Weid', een grote visvijver en een kinderboerderij. Ook zijn er vele mogelijkheden om te fietsen en te wandelen.

Voor het toerisme dat naar Andijk komt zijn waarschijnlijk de watersportmogelijkheden van belang. Er is een relatief kleinstrand en er zijn de wandel- en fietsmogelijkheden. Voor de plaatselijke bevolking komen daar nog bij de lokale recreatiemogelijkheden, zoals het buitenbad 'de Weid' en de zwemmogelijkheden in het IJsselmeer, de mogelijkheid om honden uit te laten en het weidse uitzicht over het IJsselmeer. Naarmate de afstand van Andijk tot het recreatiegebied toeneemt, neemt de bezoekfrequentie van de Andijkse bevolking snel af. Zo geeft 92 procent van de respondenten aan zelden of nooit een bezoek te brengen aan het Enkhuizer Zand. Voor het nog verder gelegen Robbenoordbos of de Kop van Noord-Holland is dat respectievelijk 93 procent en 82 procent. Voor de enigszins dichterbij gelegen locaties 'de Weelen', 'Vooroever Medemblik' en 'Grote Vliet' zijn de bezoekfrequenties niet veel beter. Respectievelijk 81, 77 en 84 procent van de respondenten zegt er zelden of nooit te komen. Twee recreatielocaties die relatief goed bezocht worden vanuit Andijk zijn het Streekbos en het 'Andijker strandje'. Ruim 50 procent van de respondenten loopt wekelijks langs dat strandje dat ook geldt als een bekende locatie voor kite-surfers.

Eén van de plannen van Rijkswaterstaat is dat het strandje achter de dijk weg gaat en dat daarvoor in de plaats 'ondiep water met ondergedoken waterplanten' komt. In het met schuin blauwe strepen aangegeven gebied moet een 'overstromingsgrasland en helofytenmoeras' komen.

Moet dit volgens jou onderzocht worden en op den duur worden uitgevoerd?

Bevolking Andijk is tegen plan RWS inzake onderlopen van bestaand land

In de enquête is specifiek doorgevraagd over de toekomst van het strandje van Andijk. Aanleiding hiervoor is de aankondiging van de gemeente Medemblik in 2019 dat zij niet meer in staat is om het strand blauwalg-vrij te houden en het toenemend aantal recente toekomstplannen dat het strandje wil veranderen (lees: meestal dempen). Uit de enquête wordt duidelijk dat het strandje een belangrijke recreatielocatie voor de bevolking van Andijk is. Dat geldt mogelijk ook voor recreanten vanuit de nabijgelegen jachthaven en vakantieparken. De enquête leverde 285 commentaren en ideeën over de toekomst van het strandje op. Algemene deler is dat de grootste mogelijke meerderheid wil dat de strandmogelijkheid in enige vorm behouden blijft op die locatie. Deze mening wordt ondersteund door de uitkomst van een gelijksoortige vraag aan de bevolking van Wervershoof.

De respondenten hebben in de enquête grootschalig hun ongezouten mening gegeven over een aantal toekomstplannen met betrekking tot de IJsselmeerkust ter hoogte van Andijk. Mede omdat ontwikkelaars van deze toekomstplannen de inwoners lang niet wilden

betrekken in hun plannen, neemt de kans op een positieve grondhouding van de bevolking af. Driekwart van de respondenten is faliekant tegen het plan van Rijkswaterstaat om een moeras voor de kust van Andijk te leggen en achter de Westfriese Omringdijk een gebied te maken van 'ondiep water met ondergedoken waterplanten'. Men vreest dat dit plan tot nog meer muggen en ongedierte leidt en dat het toeristen verjaagt. Daarnaast is de Andijker gehecht aan het weidse uitzicht over het IJsselmeer. Ruim 20 procent van de ondervraagden wil eerst meer weten over deze plannen en dat betekent dat in theorie het aantal dat tegen deze plannen is alleen nog maar kan stijgen. Slechts 3,3 procent is voor deze plannen. Zie voor meer details de deelvisie 'energietransitie'.

Visie voorzieningenniveau Andijk:

- Behoud en bouw de zwemmogelijkheden in het IJsselmeer uit. Voor zowel het Andijks strandje, als de zwemsteigers aan de Omringdijk;
- Uitbreiding van het aantal zitbankjes op de dijk met uitzicht over het IJsselmeer;
- Aansluiting op het vaarwegennet van West-Friesland (werd door veertig respondenten genoemd).

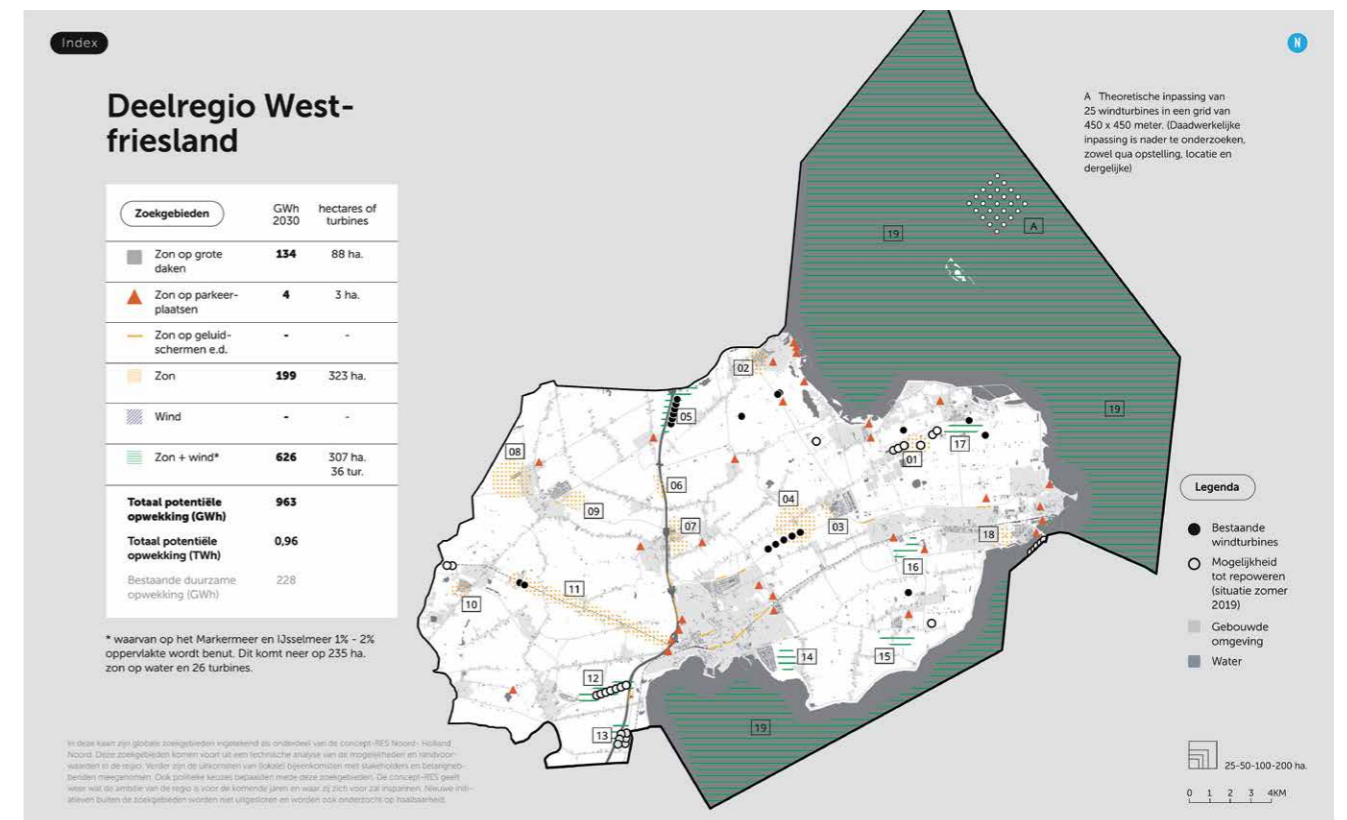
DEEL 4

KANSEN EN BEDREIGINGEN BIJ DE ENERGIETRANSITIE

Deze deelvisie is gebaseerd op de enquête 'recreëren in Andijk' en de meningen die zich recent gevormd hebben bij zowel Dorpsraad als inwoners van Andijk. Het gaat daarbij over de diverse plannen met betrekking tot de energietransitie, toekomst van het IJsselmeer en ontwikkelingen op het dossier 'transitie visie warmte'.

ENERGIETRANSITIE

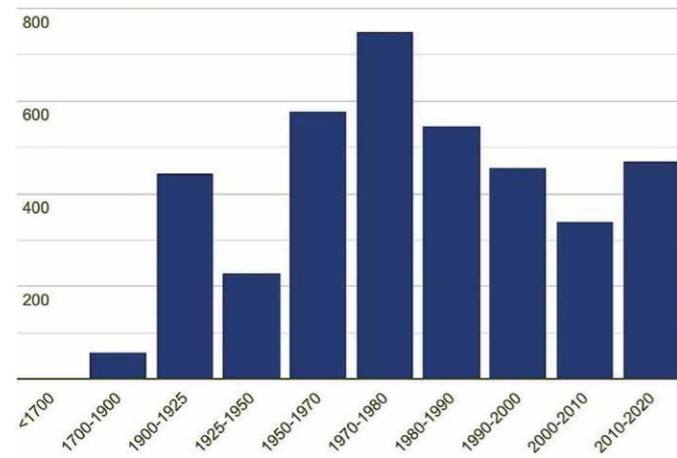
Al geruime tijd wordt in Nederland nagedacht over de transitie naar duurzame energie. Om het proces te stroomlijnen is Nederland opgedeeld in dertig energieregio's. Het gaat om niet eerder gedefinieerde clusters van gemeenten, die samen met provincies, waterschappen en netbeheerders werken aan Regionale Energiestrategieën (RES). Onder meer moet plek worden gevonden voor extra windmolens, zonnepanelen enzovoort. Andijk ligt in de energieregio 'Noord Holland Noord', in de deelregio 'West-Friesland'. Min of meer parallel aan dit proces wordt gewerkt aan de transitievisie warmte, die als doel heeft woningen en industrie zoveel mogelijk van het aardgas af te krijgen.

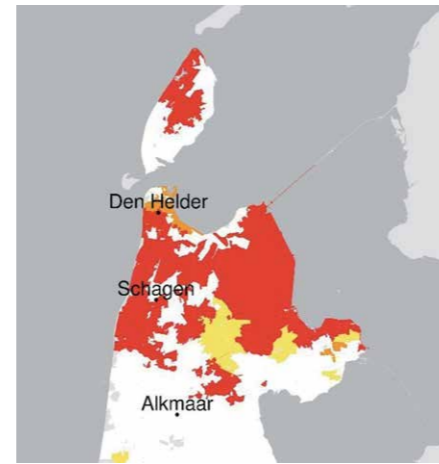
RES Deelregio West-Friesland (ingetekend o.a. diverse windmolens rondom Andijk)

Bron: website Energieregio Noord-Holland Noord

Adressen: bouwperiode van panden

Overzicht van het aantal panden naar bouwjaar op basis van de BAG

Capaciteit van het elektriciteitsnet
Rood = geen transportcapaciteit voor zakelijke energieopwekkers (bron: Liander website)

Binnen en rondom Andijk worden al diverse initiatieven ontplooid voor het opwekken van duurzame energie en energiebesparing:

- Windmolens. Er staan ten zuiden/zuidwesten van Andijk een achttal windturbines, een drietal individueel opgestelde kleinere (type Lagerwey; windcoöperatie Andijk) en een vijftal middelgrote (waarvan 3 VESTAS in een lijn parallel aan de Gededeputeerde Laanweg). Recent is de Westfriese windcoöperatie aandeelhouder geworden van de windcoöperatie Andijk. In de RES wordt de mogelijkheid benoemd tot het 'repoweren' van de bestaande middelgrote windturbines. Vooralsnog leest dat alsof er op termijn grotere windturbines komen.
- De geothermiecentrale Andijk levert sinds 2019 schone aardwarmte voor de glastuinbouw in de polder Het Grootslag.
- De biomassacentrale. Het glastuinbouwgebied 'Het Grootslag' beslaat circa 370 hectare. Zo'n 200 hectare aan kassen is verbonden aan een lokaal warmtedistributienetwerk, dat vanaf 2020 mede wordt verwarmd door de hernieuwbare warmte uit biomassa van HoSt. Voor de komende dertien jaar gaan zes glastuinbouwbedrijven in 'Het Grootslag' collectief hernieuwbare warmte uit biomassa afnemen van HoSt. Hiervoor realiseert en exploiteert HoSt de nieuwe 15 MWt biomassa gestookte warmtekrachtinstallatie.
- Zonneweides. Dichtbij bedrijventerrein Andijk-Zuid heeft Chint Solar/Astronergy in 2018 een zonnepark van 11 hectare gerealiseerd. Het zonnepark met 44.760 zonnepanelen levert duurzame energie voor circa 4.600 huishoudens. Dat is ongeveer een kwart van alle huishoudens in de gemeente Medemblik. Tevens is een zonneweide bij Hoekweg 36 in de planning (2020). Dit is een particulier initiatief dat 0,7 MWp gaat opwekken (voor circa 250 huishoudens).
- Drijvende zonnepanelen bij PWN. In Andijk heeft PWN, drinkwaterbedrijf en natuurbeheerder in Noord-Holland, gekozen voor het plaatsen van circa 73.000 zonnepanelen als drijvende zonnestroominstallaties. De installaties, die worden geplaatst op de PWN-locaties in Andijk en Hoofddorp, zijn samen goed voor bijna 25 MWp (mega wattpiek) vermogen.
- Zonnepanelen op bebouwing. Andijk kent veel, relatief oude koopwoningen. Slechts een klein deel van het huizenaanbod is in beheer bij de woningbouwstichting. De koopwoningen zijn afgelopen

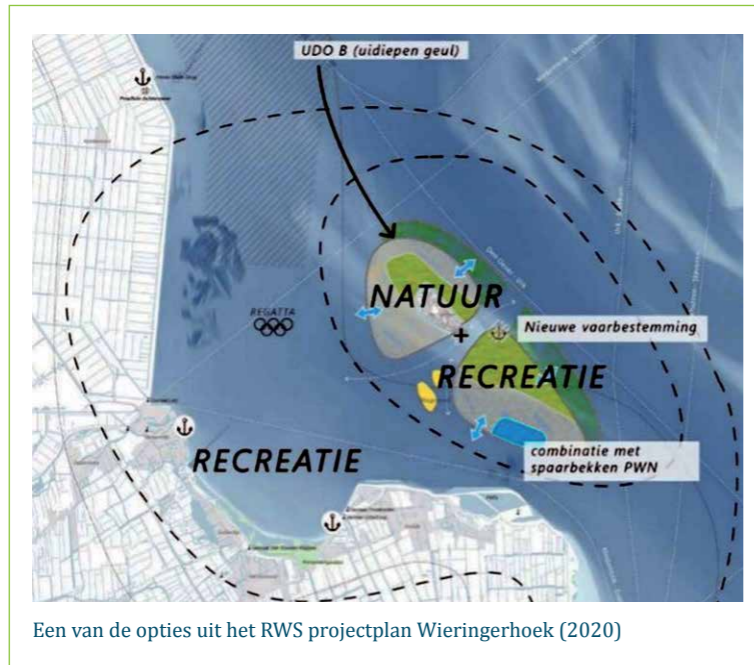
jaren op behoorlijke schaal uitgerust met zonnepanelen, maar de overgang van aardgas naar een alternatieve verwarming vergt bij oudere huizen een forse investering. Veel inwoners schuiven dit voor zich uit.

- Zonnepanelen op bedrijfsgebouwen. Afgelopen jaren zijn op behoorlijk wat loodsen in het landbouw- en kassengebied ten zuiden van de kern van Andijk grote aantallen zonnepanelen geplaatst op het dak.

Verbazingwekkend bij bovenstaande ontwikkelingen is het feit dat door de gemeente Medemblik niet is onderzocht hoeveel woningen in de gemeente geschikt zijn om zonnepanelen op de daken te hebben. Recente navraag door de Dorpsraad leverde een antwoord op dat dit niet is onderzocht, maar dat de inschatting (!) is dat er te weinig daken zijn die de zonnepanelen kunnen dragen. De constructie lijkt te zwak. In onze ogen is dit slechts een inschatting. Een serieus onderzoek ontbreekt. Waarop die inschatting dan gebaseerd? Volgens onderzoekers van het adviesbureau Deloitte is bijna 900 vierkante kilometer van Nederlandse daken geschikt voor zonnepanelen. Op die manier kan Nederland in vijftig procent van de totale elektriciteitsbehoefte worden voorzien. Voordelen van zonnepanelen zijn dat geen horizonvervuiling (en geluidsoverlast) door windturbines ontstaat. Bovendien hebben dakenbezitters er financieel voordeel bij.

Uitdaging bij de energietransitie is vooralsnog de beperkte stroomvoorziening-architectuur in West-Friesland. In dit gebied zijn de elektriciteitskabels 'lang en dun'. Tot voor kort was in deze regio relatief weinig vraag naar stroom. Echter, mede door bovenstaande ontwikkelingen, wordt in de Noordkop inmiddels veel duurzame energie opgewekt. Daarmee neemt de vraag naar vermogen op het elektriciteitsnet toe, maar de capaciteit is vaak niet toereikend. Op nevenstaande kaart (bron: Liander; sept 2020) is te zien dat in het rode gebied grootschalige aansluitingen om energie terug te leveren aan het net (bijvoorbeeld zonneweides of windmolens) momenteel niet ondersteund kunnen worden. Netbeheerder Liander dient snel de capaciteit van het elektriciteitsnet uit te breiden. Daarvoor zijn wel plannen, maar uitvoering in de regio Andijk gaat niet eerder plaatsvinden dan 2023.

TOEKOMST IJSSELMEERKUST

Recente ontwikkelingen (vanaf zomer 2020) geven aan dat Rijkswaterstaat (RWS) plannen onderzoekt/ ontwikkelt om eilanden te creëren voor de kust van Andijk en stukken land wil laten onderlopen (Project-plan Wieringerhoek). Onder de vier plannen van RWS bevindt zich één plan dat, als het wordt uitgevoerd, vergaande consequenties heeft voor de kustlijn van Andijk. En dan met name voor de Vooroever Andijk en dus ook het 'Strandje van Andijk'. Het plan voorziet in een gebied met ondiep water met ondergedoken waterplanten. Er is daar dan geen zwemgelegenheid meer. Tevens wordt geopperd een binnendijks 'overstromingsgrasland en helofytenmoeras' te creëren. Dat gebied ligt grofweg tussen de Dijkweg, Molensloot, Beldersweg en tot de Middenweg is geprojecteerd op de kaart.

Naar aanleiding van de zeven informatiebijeenkomsten over de RES, bezocht door slechts 320 inwoners uit de gehele gemeente, heeft de gemeenteraad van Medemblik in het najaar van 2020 besloten niet langer windturbines op land én water te plaatsen. De raad zoekt nu naar een koppeling met de plannen van Rijkswaterstaat (Projectplan Wieringerhoek), waarin het plan deels of geheel wordt opgenomen van eilanden voorzien van zonnepanelen. Aanvankelijk werd dit voor de kust van Andijk gepositioneerd.

Andijk (en ook Wervershoof en Enkhuizen) dreigt nu geconfronteerd te worden met een aantasting van hun IJsselmeerkust, zonder dat daar reële inspraak vanuit de bevolking in mogelijk was. Het gebied rondom Andijk (specifiek: de IJsselmeerkust) dreigt een behoorlijk deel van de benodigde alternatieve energie voor de gemeente Medemblik te moeten gaan leveren op langere termijn. En dat terwijl er rond Andijk al veel bereikt is qua energietransitie. Bij de bevolking leeft een specifieke behoefte om het strandje van Andijk en de watersportmogelijkheden (varen en zwemmen) te behouden. Dit staat haaks op de gemeentelijke plannen. Door politici wordt erg gemakkelijk gezegd 'dat dit kansen voor Andijk biedt'. Niet wordt gemeld welke kansen dat zijn. De Dorpsraad constateert een afnemend draagvlak onder de bevolking. Dat blijkt onder meer uit een spontane handtekeningactie/petitie vanuit de bevolking. Het leverde 4.200 handtekeningen op én de steun van de IJsselmeer Vereniging. Onder de noemer 'behoud het IJsselmeer' vragen de initiatiefnemers af te zien van kunstmatige eilanden en windturbines in het IJsselmeer.

VAN AARDGAS NAAR IETS ANDERS

Bij een recente digitale bewonersinformatiebijeenkomst (7 oktober 2020) over de transitie van aardgaswarmte voor huizen naar iets anders, wordt het volgende duidelijk:

- Aan de digitale bijeenkomst doen slechts dertig inwoners uit de gehele gemeente mee. De deelnemers zijn voornamelijk eigenaren van koopwoningen, die al veel transitiemaatregelen hebben genomen zoals isolatie en het plaatsen van zonnepanelen);
- Voor Andijk is een warmtenet niet kansrijk. Toch wordt een pilotproject om huizen in het centrum van Andijk ('centrum-noord') over te laten stappen naar elektrisch verwarmen en koken voorlopig als kansrijk gezien. Deze optie wordt afgewogen/onderzocht en moet eind 2021 uitmonden in een zogenaamd wijkuitvoeringsplan. Daarin komt aandacht voor de techniek, planning en een aanbod aan inwoners. Mogelijk wordt dit voor 2030 uitgevoerd;
- Er bestaat geen tijdsplanning of geografische volgorde wanneer andere wijken van Andijk kunnen opteren. De eerste indruk is dat deze wijken pas na 2030 worden 'aangepakt'. Dit betekent dat als iemands CV-ketel de komende jaren kapotgaat of indien zich tijdens een verbouwing een kans voordoet alvast rekening te houden met de toekomst, de bewoner voorlopig in het duister tast. De deelnemers waren daar niet blij mee!

Visie op de energietransitie:

- Houd realistisch rekenschap met ouderdom huizen en percentage koopwoningen. Autoriteiten dienen gelden vrij te maken voor een behoorlijke subsidie/financiële ondersteuning. Zonnepanelen verdienen zich relatief snel terug. Veel sneller dan een alternatief verwarmingssysteem. Onderzoek de opties reëel en vergelijk dat met wat al bereikt is in de regio.
- Betrek de bevolking op een reële manier bij de Andijk-gerelateerde plannen voor windenergie of zonne-eilanden op het IJsselmeer. Nu lijkt te worden ingestoken op een alternatief plan dat kortgeleden slechts als 'zienswijze' ingeschoten is bij Rijkswaterstaat, zonder dat de bevolking daar weet van heeft of daarover is geraadpleegd. Het betreft de zienswijze van de heer Buitendijk uit Bobeldijk.
- Bied bewoners een zo realistisch mogelijk stappenplan in tijd over gewenst gedrag in hun levensstijl, bewoning en vervoer. Veel mensen willen meewerken en meedenken, maar je moet ze niet overvallen met onomkeerbare beslissingen. Zo moet er een 10-15 jaren schema komen voor de warmtetransitie in de diverse kernen van Medemblik, zodat wijkbewoners kunnen participeren op de dingen die komen gaan.
- De participatiegraad van de bevolking bij inspraakmomenten zoals de RES of de net gestarte Regionale Warmtetransitie is volgens de Dorpsraad Andijk uiterst gering. Zo mochten er maar 45 Andijkse inwoners deelnemen aan de inspraakavond over de RES op 27 januari 2020 en mochten aan de digitale bewonersbijeenkomst over de Regionale warmte transitie (begin oktober 2020) slechts dertig inwoners uit de gehele gemeente meedoen.
- De coronapandemie heeft geleerd dat digitale inwonersparticipatie (nog) niet werkt. De aantallen bewoners die worden bereikt met digitale participatie, zijn te klein om te kunnen spreken van 'inspraak door de bevolking'.

DEEL 5

KERKEN IN DE SAMENLEVING

Voor het onderzoek is contact geweest met de kerkgenootschappen. Deze zijn, zeker in de nabije historie, zeer bepalend geweest voor Andijk. De twee hoofdstromingen zijn de Rooms-Katholieke Kerk en de Protestantse Kerk.

Ondanks de ontkerkelijking die zich ook voordoet in Andijk, houden de kerken in Andijk stand. Wel worden zij voor nieuwe problemen gesteld, zoals de onderhoudskosten van het kerkgebouw en het vinden van voldoende vrijwilligers die nodig zijn voor de kerk als organisatie. De kerken vervullen tot op zekere hoogte ook een maatschappelijke rol die de eigen gemeenschap overstijgt. Het is prijzenswaardig dat, ondanks de eigen moeilijkheden, de kerken in Andijk voor nu en voor de toekomst hun sociaal-maatschappelijke rol willen blijven vervullen. Op lokaal niveau werken ze samen in de Raad van Kerken van Andijk en de RK-regio Wervershoof. Dat gebeurt ook regionaal, zoals onder de paraplu van de Stichting 'Hulpverlening vanuit Westfriese Kerken'.

Beide kerken geven onder meer eenzaamheid te willen bestrijden. Ook willen de kerken gemeenschappelijk activiteiten organiseren voor ouderen. Niet alleen voor eigen leden, maar voor alle Andijkers. Dat geldt ook voor de jeugd die elkaar kan ontmoeten bij een activiteit in De Lichtboei aan de Hoekweg. Of 'Schuldhulpmaatje' waarmee de West-Friese kerken mensen willen helpen die in financiële problemen zijn geraakt. Het is niet altijd een onderliggend probleem dat de kerken ertoe beweegt om te zien naar anderen. De jaarlijkse 'Kunst- en Tuinroute' is een goed voorbeeld om gezamenlijk aan een activiteit deel te nemen.

Van de overheid, met name de gemeente, mag worden verwacht dat die maatschappelijke rol wordt gestimuleerd, versterkt en ondersteund. Denk daarbij aan een samenwerking met gemeente waarbij vanuit de kerk(en) een laagdrempelig project kunnen worden opgestart, die voor veel Andijkers in een behoefte voorzien. Bijvoorbeeld een inloopgebouw waar men terecht kan voor koffie, een praatje, ontspanning, geestelijke bijstand, financiële hulp, tweedehands kleding, reparatie van apparaten, fitness voor ouderen enzovoort. We noemen dit voor het gemak 'Het Huis van Andijk'. Aan de andere kant ziet men graag dat de dienstverlening in Andijk dichterbij de burger (in ieder geval voor ouderen) komt te staan. Ook dat kan in het Huis van Andijk!

Resumerend kan vastgesteld worden dat de kerken betrokken moeten blijven bij sociaal-maatschappelijke vraagstukken binnen de gemeente enerzijds en die van Andijk in het bijzonder. Beide kerken hebben een uitgebreid netwerk dat dienstbaar kan zijn. Uiteraard moet het betrekken van de kerken gebaseerd worden op goede en transparante afspraken. Deze kansen of mogelijkheden moeten niet onbenut worden gelaten.

IMPLEMENTATIE VN-VERDRAG HANDICAP

Op 14 juli 2016 trad het VN-verdrag handicap in Nederland in werking. Het doel van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van de mensenrechten van mensen met een beperking. Grondbeginselen in het verdrag zijn toegankelijkheid, persoonlijke autonomie en volledige participatie. In het verdrag is aangegeven wat de overheid moet doen om ervoor te zorgen dat de positie van mensen met een beperking verbetert. Het VN-verdrag handicap versterkt de positie van mensen met een beperking. Het bepaalt onder andere dat zij recht hebben om zelfstandig te wonen, naar school te gaan, het openbaar vervoer te gebruiken of aan het werk te zijn. Net als ieder ander. De overheid (gemeente, provincie en rijk) moet zorgen dat dit wordt gerealiseerd.

Het is belangrijk dat de gemeente bij het maken van nieuw of te wijzigen beleid en verordeningen rekening houdt met deze grondbeginselen. Niet alleen moet de toegankelijkheid van de openbare ruimte worden verbeterd, maar mensen met een beperking moeten ook worden betrokken bij de inrichting van openbare ruimte.

De Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer constateerde naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek 'Doemee, VN-verdrag Handicap' in hun brief d.d. 18 november 2019 het volgende:

- In het Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022 (Samenwerken om elkaar te versterken) is geen specifieke aandacht voor mensen met een handicap. De doelgroep is wel onderdeel van het beleid. Het beleid wordt integraal behandeld, ook de beleidsterreinen gezondheid en sport zijn in het beleidsplan opgenomen.
- Er worden nergens in het beleidsplan maatregelen beschreven voor toegankelijkheid, bewustwording en ontmoeting voor de doelgroep mensen met een handicap.
- In het vorige beleidsplan (Samen Doen, Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2018) is wel aandacht besteed aan fysieke toegankelijkheid, hoewel zeer summier.

Dorpsraad Andijk is van mening dat dit verdrag moet worden geïmplementeerd binnen de gemeente Medemblik.

Foto door Marcus Aurelius via Pexels

AAN DE TOTSTANDKOMING VAN DE KERNVISIE ANDIJK WERKTEN MEE

Dorpsraad Andijk en Stuurgroep Kernvisie Andijk

2020-2030

Harry Woker
Corina Sas
Kelly Groot
Hilco Zijerveld
Gerard Schuitemaker
Plien Brouwer
Marja Verhoef
Gerrit van Keulen (voorzitter)

En verder

Monique Burger
William Dix
Sandra Schipper
Leo Los
Dick Visser (Woningstichting Het Grootslag)
Allard Kuin (Kuin Makelaardij)
Stefan de Vries (SdV Movies)
APB Andijker Nieuwsnet
Gemeentelijke Werkgroep
Toegankelijkheid “Medemblik”
CAPAND (illustraties en foto’s)
Drukkerij Vijn
De Andijker
De Binding
Gemeente Medemblik
Cees de Vries (Kerkenraad Gereformeerde Kerk Andijk)
Baukje Kuin-Hogendorp (Parochiebestuur Andijk Maria Middelaars van alle Genaden kerk)
Marco Schut (Bovisie)
Rijkswaterstaat
Ruud Pluk (Trefpunt)
Henny van Bragt (Dorpshuis Centrum)
Huub Essen (wijkagent van politie Noord-Holland Noord, Groep Hoorn)
Comité ‘Behoud het IJsselmeer’
Astrid Streumer (oud-burgemeester voormalige gemeente Andijk m.b.t. beeldkwaliteitsplan “Kijk op Andijk”)

Met dank aan

Karin Kaag (kernconsulent, gemeente Medemblik)
Leontien Draper (programmamedewerker leefbaarheid, gemeente Medemblik)
Harry Katstra – communicatieadvies en eindredactie

Met bijzondere dank aan

Leny van Keulen

Beeldmateriaal

Corina Sas
Gerrit van Keulen

Enquêtes (uitvoering)

Google Forms
SurveyMonkey®

Website

kernvisieandijk.nl

Representativiteit

Bij de analysering van de enquêtes en andere gegevens is rekening gehouden met de samenstelling van de groep. Er is in geen geval uitgegaan van het totale aantal inwoners van Andijk. Reden daarvoor is -als voorbeeld- dat kinderen jonger dan 18 jaar niet zelfstandig een huis houden voeren of een woning huren of kopen. Grondslag voor de berekeningen is het aantal van 18 jaar en ouder, en bij specifieke onderdelen de grootte van de doelgroep (bijvoorbeeld het aantal 65-plussers, etc). De berekeningen die hiervoor zijn gehanteerd zijn uitgevoerd op de wijze waarop SurveyMonkey® de representativiteit berekend.

Copyright

Stichting Dorpsraad Andijk

BRONNENLIJST KERNVISIE ANDIJK

- Inwonersbijeenkomst 29 jan. 2020 (start van de enquête ‘Veiligheid in Andijk’).
- Geschreven bijdrage van de Andijkse RK kerk “Maria Middelaars van alle Genaden”
- Geschreven bijdrage van de Gereformeerde Kerk Andijk (najaar 2020).
- Interview met makelaar Allard Kuin; maart 2020; (ter ondersteuning van enquête ‘Wonen in Andijk’).
- Interview met Dick Visser (woningbouwstichting ‘Het Grootslag’); maart 2020; (idem).
- Enquête ‘Veiligheid in Andijk’; uitgevoerd in feb. 2020.
- Enquête ‘Wonen in Andijk’; uitgevoerd in mrt. 2020.
- Enquête ‘Verkeersveiligheid Andijk’; uitgevoerd in apr. 2020.
- Enquête ‘Recreëren in Andijk’; uitgevoerd in juni/juli 2020.
- Enquête ‘Vitale kernen Medemblik’; 2017 (specifiek de uitkomsten inzake Andijk)
- Diverse mails/brieven van en telefoongespreken met inwoners van Andijk (in verband met de AVG [privacywetgeving] worden de namen niet vermeld) inzake snelheid verkeer in het dorp, contacten met de gemeente, afhandeling van klachten door de gemeente, opstelling politiek en over bedrijven
- Geografische analyse van sociale (on)veiligheid a.d.h.v. de enquête ‘Veiligheid in Andijk’; kernvisie team Andijk.
- Geografische analyse van verkeersonveiligheid a.d.h.v. de enquête ‘Veiligheid in Andijk’; kernvisie team Andijk.
- Geografische analyse van de verkeersonveiligheid a.d.h.v. de enquête ‘Verkeersveiligheid Andijk’; kernvisie team Andijk.
- Statistieken over inwoners & woningen van Andijk: www.allecijfers.nl/woonplaats/Andijk (gebaseerd op cijfers van het CBS).
- Beeldkwaliteitsplan ‘Kijk op Andijk’; 2006 (in opdracht gemaakt voor toenmalige gemeente Andijk).
- Uitwerkingsplan ‘Bangert-Zuid’; RHO Adviseurs; nr. NL.IMRO.0420.UPKANDBANGERTZUID-VA01; 27 nov. 2018.
- Rapport ‘huisvesting van buitenlandse werknemers in Medemblik’; RIGO (in opdracht van gemeente Medemblik); 10 september 2019.
- Hoogheemraadschap Uitwaterende Sluizen ‘Wegenbeleidsplan Verkeersveiligheid’; november 1997.
- Gemeentelijk Verkeers- & vervoersplan Medemblik, nr. 9W1818; 17 juni 2011.
- Informatienota Gemeenteraad Medemblik ‘onderzoek verkeersveiligheid polder het Grootslag’; nr. DOC-18-081142; 27 juni 2018.
- Uitvoeringsmaatregelen verkeersveiligheid polder Het Grootslag; HHNK, 2018.
- RTL Nieuws: ‘Andijk heeft gevaarlijkste kruispunt van Medemblik’; 14 nov. 2019; (op basis van analyse van Rijkswaterstaat cijfers).
- Informatienota Gemeenteraad Medemblik ‘Themabijeenkomst Wegenoeverdracht HHNK’; nr. DOC-20-241046; 18 mrt 2020.
- Diverse documenten over de Regionale energiestrategie Noord-Holland Noord (RES); gevonden op de website van Energieregio Noord-Holland Noord.
- Petitie ‘behoud het IJsselmeer’; najaar 2020.
- Digitale bewonersbijeenkomst (gemeente Medemblik) inzake de Regionale warmte transitie; 7 oktober 2020.
- Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer, brief 18 november 2019 inzake Uitkomsten “Doemee-onderzoek VN-verdrag Handicap”.

Tijdens het onderzoek voor deze kernvisie is veel informatie verzameld. Deze informatie is samengevat in diagrammen. Het complete overzicht van deze diagrammen is te vinden op de website Kernvisie Andijk.

Rechtstreeks naar de diagrammen?
Ga naar: <https://kernvisieandijk.nl/?p=346>

